

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5P/64/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818202032
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2019:6818202032.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., P. Č.. XXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky - Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., P. Č.. XXX a otca T. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. Č.. XXX, v konaní o návrhu navrhovateľov v rade 1/ J. Q., nar. XX.XX.XXXX a v rade 2/ W.. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom E. XXX, XXX XX R. na zverenie mal. dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý Q. Q., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti J. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX R. a W.. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX R..

J.. J. Q. a W.. Q. Q. sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého Q. v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Ak predpokladajú, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so jeho záujmom, môžu sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

III. Matka a otec sú povinní prispievať na výživu maloletého Q. výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v účinnom znení vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Matka je oprávnená stýkať sa s maloletým Q. v prítomnosti aspoň jedného z navrhovateľov v rade 1/, 2/ neobmedzene.

V. Matka a otec sú oprávnení stýkať sa s maloletým Q. bez prítomnosti navrhovateľov v rade 1/ a 2/ každý párný piatok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. a každú nepárnu sobotu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod..

VI. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 19.01.2018, sp. zn. 4P/65/2017, ECLI: Sk:OSRA:2018:6817206551.5

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 24.10.2018 sa navrhovatelia domáhali zverenia mal. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti zo

strany rodičov mal. dieťaťa. Navrhovatelia návrh podali z dôvodu, že s ohľadom na zvláštne a agresívne správanie ich dcéry, ktoré trvá už niekoľko mesiacov, minimálne od septembra 2018, majú podozrenie, že ich dcéra užíva omamné alebo psychotropné látky. Dcéra mala v mladosti problémy v správaní, ktoré sa však vyriešili. Dcéra je v súčasnosti vo vzťahu s T. F., otcom mal. dieťaťa, ktorý, podľa názoru navrhovateľov, dcéru navádza na neusporiadaný spôsob života, nedostatočne zabezpečuje starostlivosť o dcéru a mal. dieťa tým, že im nedáva peniaze, hoci dcéra je s maloletým Q. na materskej dovolenke, hráva na automatoch, po nociach nie je doma a navštevuje rôzne zariadenia. Dcéra svojmu partnerovi psychicky podlieha, pravdepodobne sa ho bojí, nakoľko ju opakovane aj fyzicky napadol. V dôsledku dlžoby na nájomnom, ktorú mali matka s otcom mal. dieťaťa na nájomnom (okolo 700,- €) ich vystaňovali z nájomného bytu a od mesiaca október 2018 boli bez bývania. Podľa navrhovateľov prespávali v aute alebo v penzióne Flipper, zatiaľ čo maloletý Q. bol u navrhovateľov. Uviedli, že od narodenia mal. Q. a pomáhali dcére v zabezpečovaní starostlivosti o maloletého Q. a s dieťaťom majú vytvorený blízky vzťah. Záleží im na tom, aby mal. Q. vyrastal v usporiadanom prostredí a v rodine, kde sa zachovávajú základné pravidlá správania sa.

2. K návrhu vo veci samej sa písomne vyjadril otec mal. dieťaťa, ktorý uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Má trvalý pobyt v Obci Muráň Č.. XXX, kde má jeho syn vytvorené dobré podmienky pre jeho vývoj a vývin. Podľa neho navrhovatelia podali návrh z dôvodu, že vždy nesúhlasili so vzťahom ich dcéry s ním. Tvrdenia navrhovateľov o jeho agresívnom správaní sa nezakladajú na pravde. Rodičia matky dieťaťa majú voči nemu výhrady, pretože je „cigáň“. Vždy mali voči nemu rasistické urážky, napr. čierny špinavý cigáň a matke dieťaťa vždy hovorili, že ako mohla mať dieťa „s takým cigánom“. Z takéhoto ich správania má matka dieťaťa psychické problémy. Neustálym nátlakom a konexiami starej matky mal. Q., prišli o nájomný byt v Jelšave, čo však otca mal. dieťaťa povzbudilo a „dáva dokopy“ rodinný dom v Muráni, kde chce žiť s mal. dieťaťom a jeho matkou. Je živnostník a vie zabezpečiť mal. synovi a jeho matke dôstojný život.

3. Uznesením zo dňa 25.10.2018, ECLI:SK:OSRA:2018:6818202032.1 súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie v zmysle § 365 ods. 1 Zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj CMP), ktorým mal. Q. dočasne, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v rade 1/ a 2/ a rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa výživné v minimálnej zákonnej výške. Urobil tak z dôvodu, že existovala dôvodná obava, že zdravie alebo život mal. Q., ako aj jeho psychický vývoj boli v čase rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia ohrozené, pretože matka nemala riadne bydlisko a nemala kde zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa a nebolo zistené, že by otec maloletého dieťaťa mal vytvorené vhodné podmienky a bol schopný zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Pri rozhodnutí súd zobral do úvahy, že navrhovatelia sú jeho najbližší príbuzní mal. dieťaťa, ktorí s ním majú navzájom vytvorené hlboké citové väzby. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd osvedčené, že existuje podozrenie, že matka mal. dieťaťa už niekoľko mesiacov užíva omamné látky.

4. Uznesením zo dňa 13.02.2019, ECLI:SK:OSRA:2019:6818202032.8 súd upravil styk rodičov s mal. dieťaťom tak, že matka maloletého dieťaťa je oprávnená, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, stýkať sa s maloletým Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, v prítomnosti aspoň jedného z navrhovateľov v rade 1/, 2/, neobmedzene a matka a otec mal. dieťaťa sú oprávnení, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, stýkať sa s maloletým Q. Q., nar. XX.XX.XXXX bez prítomnosti navrhovateľov každý páry piatok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. a každú nepárnu sobotu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod..

5. V priebehu konania matka a otec mal. dieťaťa nesúhlasili so zverením mal. Q. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v rade 1/ a 2/. Matka počas konania stále uvádzala, že nerozumie prečo jej jej rodičia chcú dieťa zobrať, že ona nie je zlá matka a o maloletého sa dokáže postarať, aj v minulosti sa o neho starala. Otec mal. dieťaťa taktiež nesúhlasil so zverením mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v rade 1/ a 2/. Opakovane poukazoval na to, že matku mal. dieťaťa nahovárajú proti nemu a sú proti nemu pretože je cigáň. Uvádzal, že matka mal. dieťaťa je v zlom psychickom stave práve kvôli tomu, že rodičia jej chcú dieťa zobrať a štvú ju proti nemu.

6. Kolízny opatrovník po vykonaní dokazovania na pojednávaní uviedol, že maloleté dieťa navrhuje zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože nepovažuje rodinné prostredie u matky a otca mal. dieťaťa za stabilné a také, aby sa mal. Q. mohol k rodičom vrátiť. Výšku výživného v prípade zverenia mal. Q. do

náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov rade 1/ a 2/ ponechal na zvážení súdu. Styk mal. dieťaťa s rodičmi navrhol upraviť tak, ako ho súd upravil neodkladným opatrením v priebehu súdneho konania.

7. Dokazovanie súd vykonal výsluchom navrhovateľov v rade 1/ a 2/, výsluchom matky a otca mal. dieťaťa a listinnými dôkazmi rodným listom mal. dieťaťa, výsledkami lustrácie rodičov a navrhovateľov v Sociálnej poisťovni, správou OOPZ Revúca o výsledku doručovania súdnych písomností otcovi mal. dieťaťa, výpismi otca mal. dieťaťa zo živnostenského registra, daňovými priznaniami otca mal. dieťaťa za roky 2017 - 2018, potvrdeniami zamestnávateľov navrhovateľov v rade 1/, 2/ o výške ich mesačného príjmu, správami o zdravotnom stave navrhovateľov v rade 1/, 2/, výsledkami lustrácie navrhovateľov 1/ a 2/ v Registri trestov a v Registri priestupkov, správami UPSVaR Revúca o poberaní sociálnych dávok matkou mal. dieťaťa, správami kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v rodine mal. dieťaťa, správou detskej lekárky mal. dieťaťa o zdravotnom stave mal. dieťaťa, úradným záznamom zo dňa 30.01.2019, výsledkami lustrácie otca mal. dieťaťa v Registri trestov a v Registri priestupkov, znaleckými posudkami znalkyne MUDr. Renáty Lóškovej, č. 84/2019 a Mgr. Vladimíry Čekelovej č. 70/2019, z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 4P/65/2017 návrhom matky mal. dieťaťa na zverenie mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, správou UPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa a zápisnicou z pojednávania v danej veci zo dňa 19.01.2018, rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 06.09.2016, č. k. 8P/27/2016 - 58, z pripojeného priestupkového spisu OÚ Rimavská Sobota sp. zn. OÚ-RS-OVVS-2015/018023 správou o objasňovaní priestupku, záznamom o podaní oznámenia, záznamom o podaní vysvetlenia Q. Q., N.. XX.XX.XXXX, záznamom o podaní vysvetlenia T. F., fotodokumentáciou, z pripojeného spisu OR PZ v Revúcej č. ORPZ-RA-OPDP4-224/218-P záznamom o podaní oznámenia, záznamom o podaní vyšetrenia T. F., vysvetlením T. F., fotodokumentáciou, z pripojeného spisu OR PZ v Revúcej sp. zn. ORPZ-RA-OPDP4-19/2019-P správou o objasňovaní priestupku, úradnými záznamami, z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 4T/48/2019 výsledkom toxikologického vyšetrenia, trestným rozkazom, zápisnicou o výsluchu obvineného T. F., výsluchom svedkyne Q. Q. a znaleckým posudkom MUDr. Márie Martinovej PhD. č. 37/2019 a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

8. Z výsluchu navrhovateľov v rade 1/ a 2/ vyplynulo, že u dcéry - matky maloletého dieťaťa niekoľko mesiacov, minimálne však od septembra 2018 pozorujú zmenené správanie, akoby nebola "duchom prítomná". Pozorujú u nej zvýšenú agresivitu, čo navrhovateľov vedie k podozreniu, že matka maloletého dieťaťa užíva omamné alebo psychotropné látky. Vyplynulo z neho tiež, že si u vnuka v r. 2018 začali všimnúť, že sa v noci strháva zo sna, má nočné mory, ktoré akoby boli odzrkadlením negatívnych prežitých zážitkov zo dňa.

9. Z výsluchu navrhovateľov v rade 1/ a 2/, z výsluchu matky mal. dieťaťa na pojednávaniach dňa 17.01.2019 a 19.12.2019, úradného záznamu súdu zo dňa 30.01.2019, správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa zo dňa 18.12.2019 a znaleckého posudku MUDr. Márie Martinovej PhD. č. 37/2019 mal súd preukázané, že osobnosť otca mal. dieťaťa je abnormne štruktúrovaná, emočne nevyvážená, infantilná, labilná, egocentrická s neprimeranými formami sebaapresadzovania. Jedná sa o poruchu osobnosti, čo je stav trvalý, ktorý sa psychiatrickou liečbou nedá ovplyvniť.

10. Z výpovede matky mal. dieťaťa na pojednávaní dňa 19.12.2019 vyplynulo, že medzi ňou a otcom mal. dieťaťa vznikajú aj v súčasnosti hádky, hoci podľa jej vyjadrenia už nie sú tak vážne ako v minulosti, nedochádza pri nich k vykopávaniu dverí a pod.. Matka uviedla, že od posledného pojednávania vo veci, ktoré sa konalo 17.01.2019 mali približne päť až šesť väčších hádok. S otcom mal. dieťaťa sa hádajú najmä kvôli tomu, že im navrhovateľia „zobrali“ mal. syna Q., čo otec maloletého dáva za vinu matke mal. dieťaťa. Matka maloletého potvrdila, že pri jednej z hádok jej otec maloletého rozbil mobilný telefón pri tom, ako jej ho vytrhol z ruky. Uviedla, že ju otec mal. dieťaťa nebije, ale stalo sa, že hodil po nej fľašu s mliekom ale netrafil ju, trafig do steny. Taktiež sa raz stalo, že „šuchol na zem“ šálku s kávou. Uviedla, že otec maloletého sa tak správa pri hádkach, niekedy tak zareaguje z ničoho nič. Pri hádke, ku ktorej došlo medzi nimi dňa 23.11.2019, kedy bola zo strany navrhovateľky v rade 2/ privolaná aj polícia, nechcel dať otec mal. dieťaťa matke ich dcéru, B. Q., potom čo sa nehneval, keď išli súhlasným vyhlásením rodičov na matriku určiť otcovstvo k mal. B.. Otec mal. dieťaťa sa podľa vyjadrenia matky nahneval, lebo mu matrikárka, podľa jeho vnímania „nadirigovala“, že sa maloletá musí volať B. Q.. Podľa vyjadrenia matky sa ho však pani na matrike len opýtala, či súhlasí s tým, aby sa malá volala B. Q. alebo chce aby sa volala F.. Otec sa vtedy „zmetal“, povedal, že jemu toto nikto nebude dirigovať, zobral malú, ktorá bola vo vajíčku a odišiel do auta. Následne potom chcela matka aj s mal. dcérou B. aj s mal. Q. ísť k navrhovateľom, na čo jej otec mal. dieťaťa, že v žiadnom prípade, že keď mal. Q. nechodí

k nim (rodičom), tak ona nemôže zobrať mal. B. k navrhovateľom v rade 1/, 2/. Na to navrhovateľka v rade 2/ zavolať polícia, ktorá otcovi objasnila, že mal. B. musí jej matke odovzdať, pretože v tom čase ešte nebol zapísaný ako otec mal. dieťaťa.

11. Z výpovede navrhovateľov v rade 1/, 2/ na pojednávaní dňa 17.01.2019 vyplynulo, že v mesiaci september 2018 došlo k incidentu, ktorý sa odohral v neskorých večerných hodinách v domácnosti rodičov mal. dieťaťa na P. ulici v Jelšave, keď okolo 22:00 hod., po skončení popoludňajšej smeny navrhovateľa v rade 1/, navrhovatelia prišli do domácnosti rodičov mal. dieťaťa porozprávať sa o spôsobe, akým rodičia zabezpečujú starostlivosť o maloletého a o spôsobe, akým žijú. Krátko po príchode sa otec mal. dieťaťa na navrhovateľov rozčúlil, začal kričať, otvoril okno a kričal na celé sídlisko. Z kuchynskej linky vytiahol nôž, pričom pritom búchal celou linkou, nôž zdvihol nad hlavu a dupal nohami. Počas incidentu sa maloletý Q., ktorý pri príchode navrhovateľov spal v spálni zobudil, keď do spálne prišla navrhovateľka v rade 2/ bol skrčený medzi posteľou a komodou a bol celý prestrašený. Navrhovateľka v rade 2/ mal. Q. utíšila a keďže videli, že s rodičmi dieťaťa nič nevyriešia odišli. Navrhovatelia tento incident na polícii nehlásili. Súd výpovedi navrhovateľov uveril. Napriek tomu, že sa rodičia mal. dieťaťa pokúšali správanie otca mal. dieťaťa zľahčovať a bagatelizovať, podstatné skutočnosti týkajúce sa správania otca pri incidente nepopreli.

12. Z listinných dôkazov obsiahnutých v pripojenom priestupkovom spise sp. zn. OÚ-RS-OVVS-2015/018023 mal súd preukázané, že dňa 27.10.2015 v čase okolo 17:30 hod. otec mal. dieťaťa prišiel do bytovky na P. ulici č. XXX v Jelšave pred vchodové dvere nájomného bytu č. X-XX za matkou mal. dieťaťa, kde sa mu v zámku protipožiarnych dverí zlomil kľúč a tak začal do uvedených dverí búchať rukami a takýmto jeho konaním došlo k poškodeniu dverí v oblasti zámku. K uvedenému konaniu sa v priestupkovom konaní vyjadril aj samotný otec mal. dieťaťa a uviedol, že k poškodeniu dverí došlo tak, že chcel ísť za matkou mal. dieťaťa, pričom jej aj telefonoval a písal sms správy, na ktoré ona neodpovedala a keď prišiel pred byt a snažil sa odomknúť dvere, tak sa mu kľúč v zámku zlomil. On potom búchal do dverí rukami a tak sa tieto z vonkajšej strany v oblasti zámku poškodili. Z fotodokumentácie obsiahnutej v príslušnom priestupkovom spise vyplynulo, že sa jednalo o poškodenie rozsiahle, kde celá vonkajšia strana dverí v okolí zámku bola odtrhnutá.

13. Z listinných dôkazov obsiahnutých v pripojenom priestupkovom spise sp. zn. ORPZ-RA-OPDP4-224/218-P mal súd preukázané, že dňa 25.09.2018 v dopoludňajších hodinách otec mal. dieťaťa rozbil vchodové dvere do bytu na ulici P. č. XXX v Jelšave a raz kopol do družky Q. Q., čím jej nespôsobil žiadne zranenie vyžadujúce si lekárske ošetrenie. Oznámenie o spáchaní uvedeného skutku podala matka mal. dieťaťa dňa 25.09.2018 o 15:33 hod. a uviedla, že v čase okolo 14:50 hod. bola doma so synom, ktorý spal. Ona ležala v obývačke a telefonovala keď začula veľký buchot pri vchodových dverách. Nestihla sa postaviť z gauča keď do izby vošiel otec mal. dieťaťa, ktorý vykopol dvere na byte, ktoré boli zamknuté. Pristúpil k matke maloletého, ktorá ešte stále ležala na gauči, jedenkrát do nej kopol a zobral jej z ruky telefón so slovami, že má dôkazy, že sa menovaná „kurví“ a že je sftetovaná a že necháva Q. pri hocikom. Hneď na to odišiel z bytu aj s telefónom so slovami „veď ty ešte uvidíš“. Matka mal. dieťaťa sa postavila z gauča a utekala za ním a o poškodené dvere si poškriabala ľavú ruku. Uviedla, že takéto problémy nemajú po prvý raz, no doteraz to nechcela oznamovať na polícii. Pri objasňovaní priestupku bol vypočutý aj vyťažtený otec mal. dieťaťa, ktorý uviedol, že dňa 24.09.2018 v čase okolo 2:30 hod. prišiel pred bytový dom, kde bývala matka mal. dieťaťa a videl, že sa u nej v kuchyni svieti, no nakoľko nemal kľúče, snažil sa jej dovolať, ale ona nezodvihla telefón. Tiež sa jej snažil písať aj smsky, na ktoré nereagovala. Prostredníctvom suseda sa dostal do bytového domu a snažil sa búchať na dvere, ktoré nikto neotváral. Preto sedel pred bytom do 06:30 ráno, potom odišiel do bytu T. A.. V uvedenom byte si sadol k oknu, z ktorého sa pozeral na dom, kde matka maloletého býva. V tom čase mu matka maloletého odpísala na smsku a pýtala sa ho kde je. On ju oklamal, že je v Štítniku. V tom čase videl z okna ako matka mal. dieťaťa išla od ulici 9. Mája so synom na rukách oblečená v čiernom. Preto sa otec mal. dieťaťa vrátil do bytového domu, kde bývala matka maloletého. Opýtal sa jej kde bola s chlapcom, na čo mu ona neodpovedala, tak ju otec maloletého udrel jedenkrát do oblasti tváre otvorenou dlaňou, následne si vyložil všetky pobalené veci na chodbu a odišiel z bytu domov, do Muráňa. Nakoľko si v byte zabudol kľúče od auta, tak sa do mesta Jelšava vrátil. Prišiel pred dvere bytu kde býva matka maloletého a počul ako matka maloletého s niekým telefonuje. Telefonovala s nejakým chlapcom. Ako „dostal nervy“, zaprel sa do dverí ramenom, ktoré sa otvorili, podišiel k posteli, kde ona ležala nahá a telefonovala a z ruky jej vytrhol mobilný telefón, ktorý bol v nabíjačke. Ako mala telefón na uchu, tak jej ho vytrhol, zrejme tak, že sa jej dotkol tváre. Následne z bytu odišiel. Uviedol ďalej, že

on matku mal. dieťaťa nikdy neudrel ani ju fyzicky nenapádal. Toto všetko vzniklo za jej neveru, o ktorej vie. Tieto hádky sú pravidelné.

14. Z úradného záznamu spísaného asistentkou senátu 5P a príslušníkom ZVJS dňa 30.01.2019 vyplynulo, že sa v ten deň dostavili na súd rodičia mal. dieťaťa z dôvodu, že im bolo sociálnou pracovníčkou povedané, že v ten deň budú mať vyjadrenie sudkyne ohľadne ich styku s mal. dieťaťom. Keď asistentka senátu rodičom mal. dieťaťa uviedla, že na rozhodnutie súdu, ktoré sa týka styku s mal. dieťaťom je zákonná lehota 30 dní, otec mal. dieťaťa sa rozčúlil, začal vyskakovať a vykrikovať. Kričal, že je to tak preto, že je cigáň. Otec mal. dieťaťa vykrikoval, že už majú advokáta, a že „veď keď on príde na pojednávanie ...“. Uviedol, že aj jeho rodičia si podajú návrh na zverenie mal. Q.a na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, lebo na to tiež majú vytvorené podmienky. Počas rozhovoru otec mal. dieťaťa opakovane odchádzal z chodby do vstupnej haly, pretože bol nervózny a vracal sa späť. Matke mal. dieťaťa nervózne skákal do reči, opravoval jej vyjadrenia a bol voči nej verbálne agresívny. Potom nervózne odišiel z budovy.

15. Na súdnom pojednávaní konanom 17.01.2019 boli obaja rodičia, ale najmä otec mal. dieťaťa, verbálne agresívni na navrhovateľov v rade 1/ a 2/. Otec mal. dieťaťa opakovane kričal na navrhovateľov v rade 1/ a 2/, že sú rasisti a chcú im zobrať dieťa, že on je jeho otec a dokáže sa postarať o mal. dieťa aj jeho matku, že rodičov matky nepotrebujú. Až po opakovaných upozorneniach sudkyne na možnosť prijatia poriadkových opatrení, uloženia poriadkovej pokuty a možnosť vyvedenia z pojednávacej miestnosti otec prestal krikom rušiť pojednávanie. Verbálne agresívna voči navrhovateľov v rade 1/ a 2/ bola aj matka mal. dieťaťa, pri verbálnych výstupoch matky mal. dieťaťa však evidentne išlo viac o nezvládnutý prejav citového rozrušenia ako agresiu.

16. Na súdnom pojednávaní konanom 19.12.2019 počas výpovede navrhovateľa v rade 1/ otec maloletého dieťaťa opakovane hlasným spôsobom a gestami vyjadroval nesúhlas s tým čo navrhovateľ v rade 1/ uvádza a mal ironické poznámky, resp. ironické verbálne zvukové vyjadrenia na prednes navrhovateľa v rade 1/. Z tohto dôvodu bol otec opakovane sudkyňou upozorňovaný, aby navrhovateľovi v rade 1/ neskákal do jeho prednesu. Bolo mu uvedené, že bude mať možnosť sa k veci vyjadriť, keď na to bude súdom vyzvaný. Otec mal. dieťaťa hlasným spôsobom uviedol, že tieto reči nemôže počúvať, tieto klamstvá, lebo to tak nie je. Pred skončením výpovede navrhovateľa v rade 1/ otec mal. dieťaťa vyskočil a uviedol, že toto počúvať nebude a ukázal, že je z toho celý roztrásený a trasie sa. Bol sudkyňou upozornený, že keď nestíši tón a bude ďalej rušiť priebeh pojednávania, tak môže byť vykázaný z pojednávacej miestnosti. Nato otec povedal, že on teda odchádza, lebo on to počúvať nebude a opätovne ukázal ako je celý roztrásený. Otec si zobral občiansky preukaz a opustil pojednávaciu miestnosť.

17. Z výsluchu matky a otca mal. dieťaťa mal súd preukázané, že obaja v minulosti brali omamné a psychotropné látky, konkrétne pervitín. Matka uvádzala, že pervitín užívala pred mnohými rokmi, v súčasnosti ho neužíva. Otec uviedol, že ho užíval príležitostne, od novembra 2017 ho neužíva vôbec. Ani jeden z rodičov sa nepodrobil liečbe závislosti na omamných a psychotropných látkach.

18. Z pripojeného spisu ORPZ v Revúcej, sp. zn. ORPZ-RA-OPDP4-19/2019 -P mal súd preukázané, že dňa 28.01.2019 v čase o 12:00 hod. otec mal. dieťaťa viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky - amfetamínu, ktorá mu bola zistená pri toxikologickom vyšetrení, ktorému sa podrobil na výzvu príslušníkov OOPZ Jelšava.

19. Z trestného spisu vedeného na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4T/48/2019 mal súd preukázané, že otec mal. dieťaťa v presne nezistenom čase dňa 16.04.2019 od nestotožnenej osoby v Lučenci kúpil pre vlastnú potrebu metamfetamín (pervitín) v množstve nie menej ako 0,056 gramu, ktorý následne prechovával v mieste svojho bydliska v obci Sirk časť Železník v okrese Revúca v rodinnom dome č. XXX, ktorého bol užívateľom, pričom dňa 17.04.2019 sa v obci Sirk časť Železník v okrese Revúca v rodinnom dome č. XXX podrobil vykonaniu domovej prehliadky, pri ktorej bola uvedená látka v podobe bielej kryštalickej látky nájdená v papierovej skladačke a zaistená pre účely trestného konania, pričom podľa znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru v Slovenskej Ľupči, ČES: PPZ-KEU-SL-EXP-2019/1354 zo dňa 27.05.2019, skúmaním zaistenej látky bolo zistené, že ide o kryštalickú látku o celkovej hmotnosti 0,056 gramov s koncentráciou 80,3% hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 45 miligramov absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá najmenej 1

obvyklej jednorazovej dávke drogy o hodnote minimálne 1,68 eur, stanovenej Národnou protidrogovou jednotkou Prezídia PZ Ministerstva vnútra SR, pričom psychotropná látka metamfetamín je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradená do II. skupiny psychotropných látok, teda neoprávnenne prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku a psychotropnú látku, čím spáchal, prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona. V trestnom konaní predchádzajúcom vydaniu trestného rozkazu otec mal. dieťaťa na výsluchu pred orgánom činným v trestnom konaní potvrdil, že je občasným užívateľom pervitínu. Potvrdil aj, že fajčí marihuanu.

20. Zo znaleckého posudku MUDr. Márie Martinovej PhD. č. 37/2019 mal súd preukázané, že u otca mal. dieťaťa je rozvinutá prevažne psychická závislosť od anfetamínov (pervitín) a škodlivé užívanie marihuany. Znalčka u otca mal. dieťaťa zistila diagnózu -Porucha psychiky a správania zapríčinené užívaním viacerých drog (pervitín, marihuana) s vytvorenou psychickou závislosťou Dg F19.2 II. štádium vývoja drogovej závislosti. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že otec mal. dieťaťa droguje od završenia dospelosti, pervitín od r. 2014 (zistenia znalca vyplývajú z vyjadrenia otca mal. dieťaťa pri znaleckom vyšetrení), keď má financie a príležitosť získať dávku. Má potrebu po droge, drogovanie mu prináša opojenie, uvoľnenie, pozitívne emócie, príval energie. Na znaleckom vyšetrení pred znalčkou priznal, že naposledy si dal štipku pervitínu pár dní pred znaleckým vyšetrením, ktoré sa uskutočnilo 27.09.2019.

21. Z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 4P/65/2017 vyplynulo, že sa na tunajšom súde viedlo konanie o zverenie mal. Q. do osobnej starostlivosti matky a určenie výživného zo strany otca mal. dieťaťa. V návrhu na začatie konania matka uviedla, že s otcom mal. dieťaťa dlhý čas, minimálne 1 roka nežije v spoločnej domácnosti, otec maloletého pracuje v Trnave a domov chodíva raz týždenne, resp. raz za 2 týždne. S otcom mal. dieťaťa sa stále háda pre jeho nezodpovedný postoj k rodinnému životu. Otec nezodpovedne utráca financie. Neprejavuje dostatočný záujem o mal. dieťa. Cez víkendy keď by mal tráviť čas s mal. dieťaťom a jeho matkou, sa radšej „fláka“ a domov vôbec nepríde. Takýto spôsob života mu vyhovuje a ani po niekoľkonásobných sľuboch neprišla žiadna zmena. Otec mal. dieťaťa matku mal. dieťaťa neustále uráža a nadáva jej. Matka mal. dieťaťa tiež uviedla, že jej predstavy o spoločnom živote s otcom mal. dieťaťa boli úplne iné. Čo sa týka príjmov v rodine, ona poberá len rodičovský príspevok a prídavky na dieťa v súhrnnej výške 236,- €, z čoho uhrádza nájomné za byt, poplatok za elektrinu, internet a televíziu. Otec mal. dieťaťa hoci zarábala peniaze, stále finančne pomáhal svojej predchádzajúcej partnerke a jej rodine. Z jeho výplaty, ktorá prišla vo výške 1 600,- € zostalo pre matku mal. dieťaťa a mal. dieťaťa len 100,- € na mesiac. Minimálne 500,- € z výplaty išlo vždy na pomoc predchádzajúcej rodine otca mal. dieťaťa. Uvádzala tiež, že otec mŕňa veľa peňazí na automaty v herniach. Z dôvodu nezodpovedného hospodárenia s financiami zo strany otca mal. dieťaťa, sa matka mal. dieťaťa dostala aj do omeškania so splácaním úveru, ktorý zobrala na svoje meno na kúpu osobného motorového vozidla. Uviedla, že jej finančne vypomáhajú rodičia. Otec mal. dieťaťa si to podľa vyjadrenia matky mal. dieťaťa predstavoval tak, že by im jej rodičia mali vždy pomáhať. Preto vždy, keď v ich domácnosti chýbali peniaze, musela žiadať o pomoc jej rodičov. Na rozdiel od jeho predchádzajúcej partnerky, ktorej platil účty, od matky mal. dieťaťa očakával, že sa zamestná, s tým že on bude na rodičovskej dovolenke a bude zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa. Na pojednávaní v tejto veci, konanom dňa 17.01.2019 matka mal. dieťaťa uviedla, že keď v konaní 4P/65/2017 uvádzala, že s otcom dieťaťa dlhodobo nežije v spoločnej domácnosti, neuvádzala pravdu z dôvodu, že jej matka jej povedala, že má na súde uviesť, že s otcom dieťaťa nežijú. Niektoré iné veci, ktoré uviedla v tomto konaní však boli pravdou, napríklad to, že otec mal. dieťaťa financoval jeho bývalú družku.

22. Z lustrácie z Registra obyvateľov SR vyplynulo, že otec mal. dieťaťa má vedený trvalý pobyt na adrese Muráň XXX. Vo vyjadrení k návrhu otec uviedol, že na tejto adrese má rodinný dom, v ktorom je schopný zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej o doručovaní súdnej zásielky otcovi a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyplynulo, že na tejto adrese sa otec mal. dieťaťa nezdržiava, zdržiava sa na nej bývalá družka otca mal. detí R. B. a ich štyri maloleté deti. Otec mal. Q. sa na adrese nezdržiava.

23. Z výpisu zo živnostenského registra SR vyplynulo, že otec mal. dieťaťa je živnostník s viacerými predmetmi podnikania. Otec na pojednávaní uviedol, že fakticky vykonáva stavebné práce. Z daňového priznania otca mal. dieťaťa za rok 2017 vyplynulo, že jeho čistý príjem zo živnosti bol 4 559,62 €, čo

pri nulovej daňovej povinnosti otca v tomto roku predstavuje jeho čistý mesačný príjem 379,96 €. Z daňového priznania otca za r. 2018 vyplynulo, že v tomto roku dosiahol čistý priemerný mesačný príjem 318,- € (celkové príjmy za rok 9 540,- € a celkové výdavky za rok 5 724,- €, rozdiel medzi príjmami a výdavkami = čistý zisk 3 816 : 12 = 318,- €/mes.). Na pojednávaní dňa 17.01.2019 otec mal. dieťaťa uviedol, že je schopný užiť ako matku mal. dieťaťa, tak aj mal. dieťa, že v mesiacoch november až december 2018 mal príjem 3 500,- € až 4 000,- €. Po doplňujúcej otázke sudkyne, že pri takomto príjme nie je dôvod, aby im na nájomnom v nájomnom byte v Jelšave vznikol nedoplatok vo výške 700,- €, čo bol dôvod ich vystaňovania pozmenil svoju výpoveď a uviedol, že z tohto príjmu má veľké výdavky a v skutočnosti mu zostane len 600,- € resp. 700,- €.

24. Zo správ UPSVaR Revúca ohľadom matky mal. dieťaťa mal súd preukázané, že matka mal. Q. je nezamestnaná, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, naposledy vyplácanej v sume 203,53 € mesačne. Okrem toho poberá prídavky na jedno dieťa, B. Q. vo výške 24,34 €.

25. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa v rade 1/ mal súd preukázané, že tento je od 01.07.1983 do súčasnosti zamestnaný v Slovenských magnezitových závodoch, a.s. Jelšava, pracovný pomer je uzatvorený na dobu neurčitú. Priemerná čistá mesačná mzda navrhovateľa v rade 1/ v r. 2018 bola 847,65 €. Podľa vyjadrenia navrhovateľa jeho príjem zostal nezmenený aj v r. 2019.

26. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky v rade 2/ mal súd preukázané, že táto je zamestnaná v hlavnom pracovnom pomere uzavretom na dobu neurčitú v meste Jelšava ako riaditeľka denného stacionára. Priemerný čistý mesačný príjem navrhovateľky v rade 2/ v mesiacoch 10 - 11/2018 bol približne 616,- € mesačne.

27. Zo správ kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa mal súd preukázané, že navrhovatelia v rade 1/, 2/ obývajú poschodový rodinný dom, ktorý je v ich vlastníctve, ktorý pozostáva z piatich izieb, kuchyne a sociálneho zariadenia. Domácnosť je kompletne zariadená, starí rodičia majú v domácnosti vytvorené dobré podmienky pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin mal. dieťaťa.

28. Zo správy všeobecnej lekárky navrhovateľov v rade 1/, 2/ vyplynulo, že im ich zdravotný stav umožňuje zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa.

29. Z lustrácie navrhovateľov v Registri priestupkov vyplynulo, že sa navrhovatelia v rade 1/, 2/ v priebehu posledných uplynulých rokov dopustili priestupkov. Jednalo sa o menej závažné priestupky na úseku cestnej premávky.

30. Z lustrácie navrhovateľov v Registri trestov vyplynulo, že navrhovatelia v rade 1/, 2/ neboli doposiaľ súdne trestaní.

31. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa zo dňa 18.12.2019 mal súd preukázané, že v priebehu tohto konania si rodičia našli bývanie v Železníku č. XXX. Tu obývali rodinný dom v radovej výstavbe, ktorý mali v prenájme. Domácnosť si postupom času kompletne zriadili a vytvorili v nej vhodné podmienky pre mal. Q.. Neskôr sa z domu museli odsťahovať, nakoľko im vypovedali nájom. V súčasnosti obývajú rodinný dom, ktorý pozostáva z jednej izby, ktorá je zariadená ako spálňa, kuchyne a sociálneho zariadenia. Rodičia majú k dispozícii ešte jednu izbu, ktorá zatiaľ slúži čiastočne ako skladisko, ale chcú z nej urobiť detskú izbu. Domácnosť je kompletne zariadená a vybavená bežnými elektrospotrebičmi. Elektrina a voda sú zavedené, hygiena bývania je na požadovanej úrovni. Počas posledných návštev pracovníkov orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa otec mal. detí správal veľmi podráždené, bol rozčúlený, niekedy pri komunikácii až kričal. Matka mal. dieťaťa nemohla samostatne vyjadriť svoj názor alebo postoj k veci, pretože otec dieťaťa ju hneď upozornil aby bola ticho a aby sa nevyjadrovala. Vyplynulo z neho tiež, že od zverenia mal. Q. do starostlivosti navrhovateľov 1/, 2/ na základe neodkladného opatrenia súdu, sa matka stretávala s mal. Q. pravidelne, otec nie. Matka sa s mal. dieťaťom stretávala prevažne v domácnosti starých rodičov, trávila s ním voľný čas, zdržiavala sa u rodičov aj niekoľko dní. Rodičia spoločne nevyužívali právo styku s mal. Q. bez prítomnosti starých rodičov. Uvedené potvrdila aj matka mal. dieťaťa na súdnom pojednávaní dňa 19.12.2019. Podľa vyjadrenia matky, otec dieťaťa aj s ňou po syna chodili spočiatku keď ešte bývali v Železníku, potom už po syna chodili zriedkavo z dôvodu

antagonistických vzťahov medzi otcom mal. dieťaťa a navrhovateľmi. Syn však bol u nich na návšteve aj novom bydlisku v Jelšave.

32. Z vyjadrenia matky na pojednávaní dňa 19.12.2019 vyplynulo, že k rodinnému domu, ktorý v súčasnosti obývajú majú ústnu nájomnú zmluvu od jedného zo spoluvlastníkov rodinného domu, p. J. X.. Majú však prisľúbené aj uzavretie písomnej nájomnej zmluvy, nakoľko rodinný dom je predmetom dedenia a dedičstvo voči nemu nadobudol práve p. X.. Uvedenú informáciu dementovala kolízna opatrovníčka prítomná na pojednávaní, ktorá uviedla, že o predmetnom dedičskom konaní má vedomosť a nehnuteľnosť, ktorú rodičia mal. dieťaťa obývajú nadobudlo päť dedičov rovnakým dielom, p. X. teda nie je väčšinovým vlastníkom uvedeného rodinného domu.

33. Súd vo veci vykonal ak dokazovanie znaleckými posudkami znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Renáty Lóškovej a znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých Mgr. Vladimíry Čekelovej. Znalkyňa v znaleckom posudku dospela k nasledujúcim záverom:

34. Ohľadne vzájomného vzťahu medzi navrhovateľmi uviedla, že tento je vzájomne pozitívny, prijímajúci, i keď sa pravdepodobne nejedná o hlboký, vrúcny vzťah, ale o vzťah formálnejší. Stará matka mal. dieťaťa má stenickejšie (pozn. súdu živšie, sviežejšie), sebakpresadzujúcejšie sa rysy, starý otec je závislejší, menej dominantný, prispôsobujúcejší sa aj v ich vzájomnom spolužití.

35. Medzi rodičmi mal. dieťaťa je vzájomne pozitívny, intenzívny citový vzťah, ktorý je zo strany matky ambivalentný, patologicky narušený pocitom nedôvery voči partnerovi (paranoiditou) vyplývajúcou z jej duševnej poruchy. Otec dieťaťa sa ju snaží pochopiť, rešpektovať a pomôcť jej, napriek konfliktom vyplývajúcim z ich pováh a psychických ťažkostí matky, stojí pri nej a nechce ju opustiť.

36. Vzťahy medzi navrhovateľmi a rodičmi mal. dieťaťa sú v súčasnej dobe hlboko narušené, rozvrátené, konfliktné. Navrhovatelia matku dieťaťa ešte v záujme dieťaťa akceptujú, otca dieťaťa otvorene, nepriateľsky odmietajú. Otec dieťaťa má vo vzťahu k navrhovateľom taktiež negatívny, ale predsa tolerujúcejší a rešpektujúcejší postoj.

37. Vo vzťahu k dcére pôvodne blízky, pozitívny vzťah navrhovateľov ochladol, vzájomné odcudzenie je výsledkom konfliktov, vyplývajúcich z jej duševnej poruchy, ktorú ich osobnostná štruktúra a snaha prezentovať sa voči okoliu v čo najlepšom svetle, nedovoľuje adekvátnym spôsobom akceptovať a vysporiadať sa s ňou.

38. Matka maloletého voči rodičom pôvodne intenzívny, blízky citový vzťah pociťuje teraz ambivalentne, podobne ako voči partnerovi, je patologicky narušený jej paranoidným spracovávaním predmetnej skutočnosti.

39. Rodičia a starí rodičia nie sú schopní vzájomnej konštruktívnej diskusie a kompromisov ohľadom starostlivosti a výchovy o maloleté dieťa. Komunikácia medzi nimi je hlboko narušená, konfliktná, bez snahy o jej zlepšenie. Starí rodičia sa snažia otca dieťaťa vylúčiť z jeho života, čím môže dochádzať k postupnému odcudzovaniu sa a popieraniam otcovej roly a úlohy v živote dieťaťa.

40. Rodičia i starí rodičia majú k maloletému dieťaťu vyvinutý intenzívny, vrúcny, pozitívny, blízky emočný vzťah náklonnosti, ktorý u matky môže ovplyvňovať jej duševné ochorenie, pričom ale vo vzťahu k svojmu synovi Q. je „menej“ paranoidne nastavená ako vo vzťahu k partnerovi a svojim rodičom. Zo strany starých rodičov vzťah k dieťaťu môže presahovať kvalitu vzťahu starý rodič - dieťa a v rámci napĺňania svojich potrieb a cieľov ľahko skĺznuť do roviny vzťahu rodičovského.

41. Ohľadne osobnosti otca mal. dieťaťa znalkyňa dospela k záveru, že osobnosť otca je mentálne dostatočne diferencovaná, praktickejšie zameraná, schopná prispôbiť sa a rešpektovať skutočnosť. Emočná zložka je menej rozvinutá. Vytvára vzťahy menej emocionálne sytené, horšie sa v nich orientuje, ale má potrebu vytvárania väzieb aj sebazpoznania. Energické, aktívne správanie môže byť odbrzdenejšie, ovplyvňované neuspokojenými túžbami a nezdarmi. Afektívne napätie odvádza prekvapivým, aj neadekvátnym spôsobom, je výbušný až agresívny. Je ťažkopádnejší, pudovejší, pri pocitoch tlaku okolia a straty pôdy pod nohami s ľahko aktivizujúcimi sa primitívnejšími tendenciami,

činorodejším, aktívnejším prístupom k životu. Za bežných okolností je schopný zvládať rôzne situácie vecným, realistickým spôsobom s prevahou rozumovej kontroly, rešpektovať svoje potreby a emocionálne reagovať na podnety z okolia - byť dostatočne senzitívny voči sebe i okoliu. Toho času je vystupňovaná vnútorná osobnostná a emočná nevyrovnanosť, úzkostnejšie prežívanie a nezrelosť disharmonicky vyvinutej, na seba zameranej senzitívnej a impulzívnej, abnormne štruktúrovanej osobnosti. Psychopatologické známky v zmysle závažného duševného ochorenia nie sú prítomné.

42. Osobnosť matky je psychicky nevyrovnaná, s neprirodzeným prežívaním a výraznými patologickými charakteristikami meniacimi jej pôvodnú osobnosť. Jej kontakt s realitou a okolitým prostredím sa aj napriek zvýšenej snahe o racionálnu kontrolu a prispôsobenie sa nedarí. V popredí je osobnostná prázdnota a vyprahlosť emocionálne zúženej osobnosti dezintegrovanaj duševnou poruchou s posunom vo vnímaní reality. Pociťuje odcudzenosť vonkajšiemu svetu i sebe samej. Autistické myslenie je prejavom dlhodobejšie prebiehajúceho duševného ochorenia s vystupňovanou nerozhodnosťou, ambivalentnosťou, ťažkým rozhodovaním, neistotou. Integrita psychických funkcií je nedostatočná, percepčno- kognitívne schopnosti nespoľahlivé, znehodnotené. Myslenie nedisciplinované, inkoherentné s paranoidným spracovávaním, nedokáže udržiavať vnútornú rovnováhu a usmerňovať svoje správanie, nejaví záujem o iných. Jej prežívanie je zúžené, ochudobnené, odcudzené, s odstupom, opatrnosťou, zamerané dovnútra a vnímajúce vnútorný nesúlad, prejavy nadmerne uvoľnené, nevyspytateľné, bizarné, teatrálné. Impulzivita je nebrzdená, adaptačné schopnosti psychoticky zmenenej osobnosti sú výrazne redukované. Problematicky zvláda interpersonálne vzťahy, navonok sa snaží svoje ťažkosti zastierať.

43. Osobnosť starej matky je mentálne dobre disponovaná, emočne labilnejšia, impulzívnejšia, náladová, jej správanie situačne podmienené, koná v záujme znižovania vlastnej úzkosti s teatrálnymi prejavmi. Jej emocionálny život je plytký, väzby nedostatočne vrele. V životnom štýle prevládajú momenty vlastného záujmu, menšia citlivosť voči morálnym problémom. Znamky psychopatológie svedčiacie pre psychotické ochorenie nie sú prítomné. Je schopná dávať i prijímať lásku skôr v rovine fantázie a predstáv, prostriedkami dôležitými pre dosiahnutie jej cieľov je tiež potreba kontroly, sebaapresadzujúceho správania sa. V konfliktných, stresových situáciách môže ľahko dochádzať k odtlmeniu rozumovej kontroly a do popredia sa môžu dostať impulzívne či agresívne prejavy. Má tendenciu k prehánaniu alebo zastieraniu svojich ťažkostí, podávať o sebe čo najpriaznivejší obraz.

44. Osobnosť starého otca je mentálne zdatná, s rozvinutejšou praktickou zložkou intelektu. Racionalita má prevahu nad emóciami, rôzne situácie zvláda vecným, realistickým spôsobom. Dokáže rešpektovať svoje potreby a emocionálne reagovať na potreby okolia, prispôbiť sa s afektívnejším, intenzívnejším vzťahom k situáciám. Je citlivý v interakcii s inými, dokáže dávať i prijímať lásku, komunikovať s nimi, i keď často viac v rovine fantázie a predstáv. Je subjektivisticky, na seba zameraný, môžu sa u neho prejavíť aj teatrálnyšie prejavy. Má bohatú fantáziu, je sugestibilnejší, závislejší na iných. Jeho správanie podlieha neuspokojeným túžbam a nezdarom. Patologické kvality nie sú prítomné. Je u neho mierne zvýraznená tendencia skresľovať, javiť sa v lepšom alebo horšom svetle. Môže skrývať svoje úmysly, nechce sa prejavíť, pričom mu záleží na vonkajšom dojme, ktorý vytvára a zanecháva.

45. V odpovedi na otázku či zistená patologická črta osobnosti predstavuje nebezpečenstvo pre priaznivý fyzický, psychický alebo sociálny vývin maloletého dieťaťa v prípade, ak by dotknutá osoba zabezpečovala osobnú starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa. Nebezpečenstvo charakterizovať znalkyňa uviedla, že duševný stav matky mal. dieťaťa je destabilizovaný, jej pretrvávajúce duševné ochorenie skresľuje skutočnosť, ktorú nereálne spracováva, pretože jej vnímanie a myslenie je zmenené. Môže stáť na reálnych základoch, ale spracovanie nezodpovedá skutočnosti. V rámci svojho ochorenia sa pohybuje v dvoch rovinách, vo vedomej aj nevedomej, v realite skutočnej (našej) a realite psychotickej (svojej). Zásadným spôsobom môže preto nepriaznivo disharmonizovať a neurotizovať psychický vývoj mal. dieťaťa a prispievať k pretrvávaniu a prehľbovaniu protrahovaných konfliktných rodinných vzťahov. Jej výchovný vplyv, pokiaľ duševné ochorenie u nej nebude stabilizované dostatočnou remisiou, prináša riziko ohrozenia harmonického osobnostného vývoja dieťaťa.

46. Otcova abnormne štruktúrovaná, impulzívna osobnosť, rovnako ako akcentované hypersenzitívne, sebaapresadzujúce sa osobnostné rysy starej matky, akcentovaná závislejšia povaha starého otca, prinášajú vo vzťahu k harmonickému biopsychosociálnemu vývinu dieťaťa zhruba porovnateľné riziko. Nie sú patologické v pravom slova zmysle, ich egocentrické zamerania a napĺňanie v prvom rade

svojich potrieb a cieľov, môže podobným spôsobom neurotizovať vývin maloletého Q., ktorý môže viesť nerovnomerným, disharmonickým smerom. Najväčším rizikom sú pre neho vzájomne nepriateľské a pred ním otvorene prezentované narušené vzťahy medzi jednotlivými rodinnými príslušníkmi. Matka dieťaťa v súčasnej dobe nie je schopná samostatne, bez otca dieťaťa, zabezpečiť jeho primeranú osobnú starostlivosť a výchovu. Ostatné osoby sú túto starostlivosť schopné zabezpečiť v porovnateľnej miere.

47. Vo vzťahu k styku s mal. dieťaťom znalkyňa uviedla, že aj pri dlhodobjšom styku s dieťaťom matka vďaka svojmu duševnému stavu môže predstavovať pre priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa isté nebezpečenstvo, pretože nedokáže adekvátne, pohotovo a citlivo reagovať na aktuálne potreby dieťaťa a nedokáže mu zabezpečiť potrebnú istotu, bezpečie a oporu, ktorú potrebuje. Otec dieťaťa a starí rodičia toto nebezpečenstvo nepredstavujú.

48. Zo znaleckého posudku znalkyne MUDr. Renáty Lóškovej vyplynulo, že osobnosť matky a otca maloletého dieťaťa nie je zmenená užívaním omamných alebo psychotropných látok. Osobnosť matky maloletého dieťaťa je zmenená prebiehajúcim duševným ochorením. Osobnosť matky dieťaťa je zmenená prebiehajúcim duševným ochorením - s vysokou pravdepodobnosťou viac rokov trvajúcim - a bez adekvátnej psychiatrickej liečby predstavuje nebezpečenstvo pre priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého dieťaťa. Z jej duševného ochorenia vyplýva zhoršený kontakt s realitou, na základe ktorého môže dochádzať ku skresleniu okolitej skutočnosti. Posudzovaná nedokáže adekvátne a citlivo reagovať na aktuálne potreby dieťaťa a nedokáže mu zabezpečiť potrebnú istotu a oporu, čo môže viesť k nerovnomernosti jeho vývoja vo všetkých smeroch. Je možné predpokladať, že absolvovaním zodpovedajúcej liečby a s pomocou inej osoby (predovšetkým otca dieťaťa) by posudzovaná bola schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť a výchovu maloletého.

49. Znalkyňa uviedla, že u matky mal. dieťaťa neboli splnené kritériá potvrdzujúce syndróm týranej osoby (pretrvávajúca väzba k agresorovi, zatajovanie týrania a zotrvávanie s ním vo vzťahu, ospravedlňovanie jeho správania, bezmocnosť, strata pocitu vlastnej hodnoty, bagatelizovanie následkov a zranení, opätovné návraty k násilníkovi), to znamená, že netrpí syndrómom týranej osoby. Znalkyňa pritom poukázala na to, že nejde o medicínske kritériá a tiež na to, že sa nejedná o medicínsku diagnózu, ktorá by bola súčasťou MKCH 10 (Medzinárodná klasifikácia duševných chorôb -10. revízia).

50. Podľa § 45 ods.1 a 2 Zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len Zákona o rodine) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

51. Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine. ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

52. Podľa § 45 ods.2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

53. Podľa § 45 ods.3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

54. Podľa § 45 ods.4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

55. Podľa § 45 ods.6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté

dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

56. Podľa § 45 ods.7 a 8 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

57. Podľa § 45 ods.8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

58. Podľa ust. § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

59. Podľa čl. 5 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce, v súlade s miestnymi zvyklosťami, alebo zákonných zástupcov, či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

60. Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Takéto určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

61. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

62. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

63. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

64. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

65. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

66. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

67. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

68. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča. Do náhradnej osobnej starostlivosti možno dieťa zveriť v prípadoch, ak si to vyžaduje záujem dieťaťa, ktorý je v zmysle čl. 5 Zákona o rodine a čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa prvoradým hľadiskom, na ktoré súd dbá pri rozhodovaní v konaniach týkajúcich sa maloletých detí. Záujem dieťaťa si vyžaduje vyňatie dieťaťa z osobnej starostlivosti rodičov zvyčajne v prípadoch, ak rodič, či už zo subjektívnych dôvodov, alebo preto, že mu v jej výkone bránia objektívne okolnosti (štúdium na škole, pobyt vo výkone trestu odňatia slobody a pod.) osobnú starostlivosť o maloleté dieťa nevykonáva vôbec alebo ju zanedbáva tak, že to ohrozuje zdravý fyzický a psychický vývin dieťaťa. Dieťa možno do starostlivosti inej osoby ako rodiča zveriť tiež vtedy, ak pobyt maloletého dieťaťa u rodiča predstavuje také nebezpečenstvo pre jeho zdravý fyzický a psychický vývoj, že preváži nad právom dieťaťa žiť a vyrastať s jeho biologickým rodičom/rodičmi (čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa).

69. Zákon zároveň stanovuje predpoklady, ktoré musí fyzická osoba, ktorej maloleté dieťa má byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti spĺňať. Týmito predpokladmi sú trvalý pobyt na území SR, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ako aj osobnostné a zdravotné predpoklady a vedenie takého spôsobu života osoby, ktorej má byť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti zverené, ako aj osôb žijúcich s ňou v spoločnej domácnosti ktorý zaručí, že sa bude náhradná osobná starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. V zásade sa uprednostňuje náhradná osobná starostlivosť vykonávaná rodinnými príslušníkmi maloletého dieťaťa, najmä starými rodičmi maloletého dieťaťa.

70. Na základe zisteného skutočného stavu veci a vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa mal súd za to, že v prípade mal. Q. Q. si záujem dieťaťa vyžaduje jeho odňatie zo starostlivosti rodičov a zverenie do náhradnej starostlivosti, konkrétne náhradnej osobnej starých rodičov mal. dieťaťa - navrhovateľov v rade 1/ a 2/. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že výkon osobnej starostlivosti rodičov o mal. Q. môže byť na ujmu jeho zdravého fyzického a psychického vývoja.

71. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka maloletého Q.a samostatne, bez pomoci tretích osôb, starostlivosť o maloletého prakticky nikdy nezabezpečovala. So starostlivosťou jej pomáhali hlavne rodičia, navrhovatelia v rade 1/ a 2/ a to či už po stránke faktického zabezpečovania starostlivosti, tak po stránke materiálnej. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že matka maloletého dieťaťa mala od mladosti (puberty) poruchy správania, kvôli ktorým sa aj psychiatricky liečila. Potom sa jej stav stabilizoval, avšak opätovne sa situácia začala zhoršovať v roku 2018. Zo znaleckého posudku znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria dokonca vyplynul záver, že matka mal. dieťaťa trpí duševným ochorením - paranoidnou schizofréniou. Ochorenie je neliečené, v dôsledku čoho je osobnosť matky zmenená prebiehajúcim duševným ochorením. Z jej duševného ochorenia vyplýva zhoršený kontakt s realitou. Matka nedokáže adekvátne a citlivo reagovať na aktuálne potreby dieťaťa a nedokáže mu zabezpečiť potrebnú istotu a oporu, čo môže viesť k nerovnomernosti jeho vývoja vo všetkých smeroch. Podľa záverov znaleckého posudku je možné predpokladať, že absolvovaním zodpovedajúcej liečby a s pomocou inej osoby by matka bola schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť a výchovu maloletého. Takúto liečbu však matka dlhodobo odmietala podstúpiť.

Bolo tiež preukázané, že pred pár mesiacmi začala podstupovať psychiatrickú liečbu, ktorej výsledky však vzhľadom na krátkosť času a celkovú životnú situáciu, v ktorej sa matka nachádza, nezastabilizovali jej stav natoľko, že by bola samostatne schopná starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečovať.

72. Ohľadne osoby otca maloletého dieťaťa, mal súd na základe vykonaného dokazovania za to, že predstavuje nebezpečenstvo pre zdravý fyzický, ale najmä psychický vývoj maloletého Q.. Súd má za to, že otec maloletého dieťaťa je osobou agresívnou, nevyspytateľnou, s prehnanými a neadekvátnymi reakciami. Z priestupkových spisov, ale aj výpovede matky mal. dieťaťa mal súd preukázané, že otec sa k matke mal. dieťaťa dlhodobo, minimálne od roku 2015, správa agresívne a to ako verbálne tak aj fyzicky. Na Obvodnom oddelení PZ Jelšava bolo vedených niekoľko priestupkových konaní, v ktorých sa riešili udalosti, keď otec mal. Q.a v stavoch zlosti poškodil majetok a v rámci ktorých vyšlo najavo, že otec matku mal. dieťaťa slovne napádal tak, že na ňu kričal, vulgárne jej nadával a ponižoval ju. Bolo preukázané, že voči matke už v minulosti použil aj fyzické násilie, keď ju, ako sám priznal pred príslušníkom OOPZ v priestupkovom konaní, udrel otvorenou dlaňou. Matka pri podaní vysvetlenia zase uviedla, že do nej kopol keď ležala na gauči. Otec mal. dieťaťa v rozčúlení zhadzuje na zem predmety, alebo ich hádže po matke mal. dieťaťa. Agresivita otca sa vystupňovala aj voči rodičom matky mal. dieťaťa a to až do takej miery, že v septembri 2018 sa im, najmä navrhovateľovi v rade 1/, vyhrážal s nožom v ruke. Samotný súd bol pri svojej činnosti účastný neadekvátnych agresívnych prejavov otca mal. dieťaťa ako voči matke mal. dieťaťa, tak voči navrhovateľom 1/, 2/, ale aj voči nestranným a na veci nezainteresovaným osobám - pracovníkom súdu. Na samotnom súdnom pojednávaní sa otec nedokázal ovládnuť a to až do takej miery, že sám musel z pojednávacej miestnosti odísť. Keď otec mal. dieťaťa nedokáže ovládať a kontrolovať svoje správanie na verejnosti a na takej inštitúcii akou je súd, je nepochybné, že to dokáže ešte menej v domácom prostredí, kde sú prítomné len blízke osoby. Pokiaľ otec mal. dieťaťa nebude schopný ovládať svoje konanie, jeho agresívne vystupovanie predstavuje nebezpečenstvo pre mal. Q. a jeho zdravý fyzický a psychický vývin. S ohľadom na množstvo iných dôkazov vykonaných v konaní a z nich zistených skutočností sa súd nestotožňuje so záverom znalkyne Mgr. Vladimíry Čekelovej, že za bežných okolností je schopný zvládať rôzne situácie vecným a realistickým spôsobom s prevahou rozumovej kontroly, rešpektovať svoje potreby a emocionálne reagovať na podnety z okolia - byť dostatočne senzitívny voči okoliu (str. 28 ods. 1 znaleckého posudku). Správanie otca, ktoré mal súd preukázané z priestupkových spisov, zo šetrení vykonaných sociálnymi pracovníkmi, ako aj ktorého bol sám účastný, ukazuje na pravý opak a to, že otec nevie ovládať svoje konanie. Tak ako vyplynulo zo znaleckého posudku MUDr. Martinove, so závermi ktorého sa súd v plnom rozsahu stotožnil, pretože neboli v rozpore so skutočnosťami ktoré vyplynuli s ostatného vykonaného dokazovania, otec mal. dieťaťa je osobou abnormne štruktúrovanou, emočne nevyváženou, infantilnou, labilnou, egocentrickou, s neprimeranými formami sebaapresadzovania, ktoré sa prejavuje v jeho správaní a konaní. Táto jeho osobnostná štruktúra je navyiac mnohokrát ovplyvnená užitím návykových látok - amfetamínu, v dôsledku čoho sa môžu jeho osobnostné črty ešte viac vystupňovať.

73. Z vykonaného dokazovania mal súd tiež preukázané, že otec maloletého dieťaťa je užívateľom drog - pervitínu ako aj, že má na ňom vytvorenú psychickú závislosť. Napriek tomu, že na pojednávaní dňa 17.01.2019 uviedol, že drogy neužíva už od novembra 2017, krátko nato v mesiaci apríl 2019 bol pristihnutý hliadkou OOPZ, že pod vplyvom návykovej látky amfetamínu (pervitín) viedol osobné motorové vozidlo. Následne bola dávka pervitínu, ktorú mal podľa jeho vyjadrenia pre vlastnú potrebu, nájdená príslušníkmi polície aj v jeho domácnosti. Pri znaleckom vyšetrení 27.09.2019 pred znalkyňou MUDr. Máriou Martinove priznal, že si trochu pervitínu dal ešte aj pár dní pred absolvovaním znaleckého vyšetrenia. Otec priznal aj užívanie marihuany, ktoré pred súdom na pojednávaní 17.01.2019 výslovne poprel.

74. Preto mal súd za to (na rozdiel od záveru uvedeného v znaleckých posudkoch znalkyne MUDr. Renáty Lóškovej a Mgr. Vladimíry Čekelovej), že matka ani za pomoci otca nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o mal. Q.a. Práve naopak, podľa názoru súdu nevyspytateľné, agresívne a ponižujúce správanie otca maloletého dieťaťa je jednou z hlavných príčin zhoršenia psychického stavu matky mal. dieťaťa. Podľa názoru súdu (na rozdiel od názoru znalkyň), otec mal. dieťaťa nepredstavuje pre matku oporu v žiadnom zmysle, ani partnerskom (v minulosti riešili jeho stále pretrvávajúci vzťah s bývalou družkou R. B.) ani v materiálnom.

75. Súd mal preukázané, že otec mal. dieťaťa vo svojich písomných a ústnych vyjadreniach na súde opakovane klamal, či už ohľadne možnosti zabezpečiť mal. dieťaťu domov na adrese Muráň XXX, kde mal mať podľa otca maloletý vytvorené dobré podmienky pre jeho vývoj. Táto skutočnosť bola vyvrátená správami OOPZ o vykonaní doručovania súdnej zásielky otcovi dieťaťa, keď bolo zistené, že na tejto adrese žije bývalá družka otca so svojimi 4 maloletými deťmi, ohľadne neužívania omamných a psychotropných látok, ako aj ohľadne svojho príjmu a schopností materiálne sa postarať o matku a mal. dieťa.

76. Z vykonaného dokazovania mal súd tiež preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa minimálne od októbra 2018 nemajú zabezpečené stabilné bývanie. Po vypratání nájomného bytu v Jelšave po 30.09.2018 matka s otcom nejaký čas bývali na rôznych miestach, niekedy prespávali v aute alebo v penzióne Fliper. Približne od začiatku roka 2018 si našli bývanie v rodinnom dome v obci Železník, kde bývali na základe nájomnej zmluvy. Tá im však bola zo strany prenajímateľov vypovedaná. V súčasnosti bývajú v rodinnom dome v Jelšave, kde však majú zabezpečené bývanie len na základe ústnej nájomnej zmluvy. Nie je zrejmé, či sa jedná o nájom na dobu určitú alebo neurčitú, taktiež žiadne ďalšie konkrétne podmienky nájmu matka nevedela uviesť, nakoľko ich s osobou prenajímateľa nemajú riadne dohodnuté. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka osoba prenajímateľa rodinného domu je len jeho menšinovým spoluvlastníckom, je jedným z piatich dedičov, ktorí rodinný dom nadobudli dedením v rovnakých spoluvlastníckych podieloch.

77. Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že podmienky, pomery a spôsob spolužitia rodičov mal. Q., užívanie pervitínu zo strany otca mal. dieťaťa a jeho výbušné agresívne správanie sú pre dieťa nevhodné a predstavujú nebezpečenstvo pre jeho zdravie a fyzický a psychický vývoj (čl. 5 písm. b/ Zákona o rodine). Ponižujúce a agresívne správanie otca voči matke mal. dieťaťa tiež predstavuje ohrozenie dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je jemu blízkou osobou (čl. 5 písm. e/ Zákona rodine). Nebezpečenstvo, ktoré prostredie rodičov pre dieťa v súčasnosti predstavuje je podľa názoru súdu také veľké, že preváži záujem a právo dieťaťa na zabezpečovanie osobnej starostlivosti a výchovy zo strany biologických rodičov (čl. 5 Dohovoru o právach dieťaťa). Preto bolo v najlepšom záujme mal. Q.a odňať ho zo starostlivosti rodičov a zveriť do náhradnej formy starostlivosti.

78. O zabezpečovanie náhradnej formy starostlivosti o mal. Q. mali záujem jeho starí rodičia z matkinej strany - navrhovatelia v rade 1/ a 2/, ktorí sú najbližší príbuzní dieťaťa v priamom rade. Starí rodičia majú s mal. Q. vytvorené vzájomne blízke a vrúčne a vzťahy, sú s maloletým v úzkom kontakte prakticky od jeho narodenia. Žijú stabilným rodinným životom, ich vzájomný vzťah je dobrý, usporiadaný a citovo naplnený. Podľa názoru súdu vo svojej domácnosti vytvárajú pre maloletého Q. stabilné rodinné prostredie. Spĺňajú aj ďalšie podmienky stanovené zákonom pre možnosť zverenia mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ich zdravotný stav im umožňuje zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa, z hľadiska osobnostného a morálneho, ako aj spôsobom svojho života zaručujú, že budú náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Preto súd maloletého Q. zveril do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

79. V súlade s ust. § 45 ods. 8, 62 ods. 1 - 3 Zákona o rodine súd určil rodičom maloletého dieťaťa vyživovaciu povinnosť a to s ohľadom na ich možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Matka mal. Q. je nezamestnaná a je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. V súčasnosti zabezpečuje starostlivosť o ďalšie mal. dieťa B. Q., preto nie je v jej možnostiach ani zvýšiť svoj mesačný príjem. Otec mal. dieťaťa, napriek tomu, že je oficiálne vedený ako živnostník, nemá stabilný príjem. Z daňových priznaní za roky 2017a 2018 vyplynulo, že priemerný mesačný príjem otca zo živnosti predstavuje 379, 96 € v roku 2017 a 318,- € v roku 2018. Otec má okrem mal. Q.a vyživovaciu povinnosť voči ďalším piatim mal. deťom. Voči mal. B. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorú má s matkou mal. Q. a štyrom maloletých deťom pochádzajúcim z jeho vzťahu s bývalou partnerkou R. B., vyživovacia povinnosť ku ktorým bola určený rozhodnutí súdu vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime. Preto možnosti a schopnosti rodičov im v súčasnosti umožňujú prispievať na výživu mal. Q. len vo výške minimálneho zákonného výživného.

80. Rozsah styku súdu upravil tak, že matka mal. dieťaťa je oprávnená sa stýkať s mal. Q. v prítomnosti aspoň jedného z navrhovateľov v rade 1/, 2/ neobmedzene. Zároveň sú obaja rodičia oprávnení stýkať

sa s mal. dieťaťom bez prítomnosti navrhovateľov každý páry piatok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. a každú nepárnu sobotu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod.

81. Pri rozsahu a spôsobe styku zobral do úvahy, že navrhovatelia matke nebránia v tom, aby s maloletým bola v ich domácnosti, resp. v ich prítomnosti a to neobmedzene, Vychádzajúc aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktorý žiadal styk rodičov upraviť rovnako ako v neodkladnom opatrení zo dňa 13.02.2019, ECLI:SK:OSRA:2019: 6818202032.8 súd zastáva názor, že je v najlepšom záujme mal. dieťaťa, aby styk s matkou prebiehal v domácnosti starých rodičov, resp. aspoň v prítomnosti jedného z nich. Starí rodičia mal. dieťaťa sú v súčasnosti najstabilnejším a najbezpečnejším prvkom v jeho rodine a to s ohľadom jednak na stabilitu výchovného prostredia, ktoré môžu dieťaťu zabezpečiť tak aj s ohľadom na stabilitu partnerského vzťahu, ako aj vzhľadom na emocionálnu stabilitu, ktorú v súčasnosti môžu mal. Q. poskytnúť. Preto mal súd za to, že dlhodobjší styk, ktorý matke mal. dieťaťa umožnil, by mal prebiehať za prítomnosti aspoň jedného z navrhovateľov. Súd nepovažoval správanie navrhovateľov voči matke mal. dieťaťa za neprimerané, nátlakové alebo akokoľvek inak nevhodne zasahujúce do jej osobnej slobody, do jej slobody rozhodovať sa a do jej úlohy ako matky. Tiež nezistil, že by navrhovatelia akýmkoľvek nevhodným správaním fakticky znemožňovali realizáciu styku s maloletým dieťaťom, alebo aby styk s ním kvalitatívne zhoršovali. Bude teda na matke dieťaťa, či sa dokáže v bydlisku rodičov prispôbiť ich pravidlám správania, ktoré súd považuje za štandardné a také, ktoré sú v záujme mal. dieťaťa, aby mohla dieťa bez problémov navštevovať, resp. byť s ním aj v neobmedzenom kontakte.

82. Súd mal za to, nie je v záujme mal. dieťaťa umožniť mu v súčasnosti dlhodobjší styk s otcom a to ani v prítomnosti navrhovateľov. Je evidentné, že vzájomné vzťahy otca a navrhovateľov sú vysoko konfliktné až antagonistické. Ústia do vzájomného napádania, až hrozby násilia a to najmä z otcovej strany. Na rozdiel od znalkyne Mgr. Vladimíry Čekelovej mal súd za to, že pôvodcom vzájomného antagonizmu medzi navrhovateľmi a otcom mal. dieťaťa je práve otec, ktorý ho vyvoláva výbušným agresívnym správaním voči nim samotným, ale najmä voči ich dcére. Vedomosť navrhovateľov o nedobrom zaobchádzaní s ich dcérou zo strany otca mal. dieťaťa ich ako rodičov, pochopiteľne nemôže nechať ľahostajnými. Navrhovateľom preto nemožno klásť za vinu, že k otcovi mal. dieťaťa nemajú pozitívny vzťah. Maloleté dieťa je potrebné chrániť pred konfliktami, ktorých by s ohľadom na antagonistické vzťahy medzi navrhovateľmi a otcom vzhľadom na otcove výbušné správanie dieťaťa mohlo byť svedkom pri ich vzájomných stretnutiach.

83. V konaní opakovane preukázané agresívne správanie otca a skutočnosť, že je užívateľom pervitínu predstavuje nebezpečenstvo riadneho fyzického a psychického vývoja mal. Q., preto mal súd za to, že je potrebné styk otca s mal. dieťaťom obmedziť na jeden deň v týždni na dve hodiny, a to každý páry piatok od 15:00 hod. do 17:00 hod. a v nepárnu sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod.. Nad rámec súd uvádza, že takýmto spôsobom bol styk otca s mal. dieťaťom upravený aj v neodkladnom opatrení súdu a ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, otec ani tento styk na stretávanie sa so synom riadne nevyužíval.

84. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (trojmo).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak nebude povinnosť platiť výživné stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnuiteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.